

Täysistunto

Torstai 3.12.2015 klo 16.01—21.22

3.2. Suullinen kysymys sosiaali- ja terveystalveluiden asiakasmaksuista (Touko Aalto vihr) Suullinen kysymys SKT 61/2015 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Aalto.

Keskustelu

16.36 Touko Aalto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on päättänyt, että kaikki sosiaali- ja terveystalveluiden asiakasmaksut nousevat noin 30 prosenttia. 1) Kysyn: miksi ministeriö ei käyttänyt uudistusta asiantuntijoiden lausuntakierroksen kautta tai eduskunnan käsittelyssä?

2) Ja kysyn: onko mahdollista säätää maksukatto, jotta päätökset eivät a) syvennä juopaa työterveyshuollon piirissä ja kunnallisen terveydenhuollon piirissä olevien välillä ja b) lisää vanhusten, työttömien ja pienituloisten ahdinkoa?

16.36 Perhe- ja perustalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Terveydenhuollon asiakasmaksujen korotus on ollut tiedossa kokonaissummaltaan Sipilän hallituksen hallitusohjelman kirjoittamisesta ja julkistamisesta lähtien. Valmistelu on tapahtunut budjettilain aikataulussa, jotta kunnat pystyvät mahdollisuuksiensa mukaan ottamaan nuo korotetut maksut käyttöön. Kunnathan ne päättävät sen, että otetaanko ja minkä suuruisia maksuja ja keltä peritään. Meillä on taustalla viime vaalikaudelta kokonaissummaltaan 40 miljoonaa euroa olevat asiakasmaksujen korotukset. Tämä prosessi on edennyt täsmälleen samalla tavalla.

Edustaja Aalto kysyy maksukatoista. Meillä on käytössä sosiaali- ja terveydenhuollossa maksukatto näittenkin asiakasmaksujen osalta.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.37 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on ollut nyt vähän kaikenlaista. Tosissaan hallitus tuo tämän kaiken kiireen keskellä, kaikkien useiden epäselvien esitysten keskellä asetuksen, jolla todella näitä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita, kuten terveyskeskusmaksuja, poliklinikkamaksuja, kotitalveluita ja lyhytaikaista laitoshoidoa, korotetaan lähes 30 prosenttia.

Tässä ministeri Rehula sanoi, että kunnat voivat itse päättää. Mutta me kaikki kuntapäätäjänä tiedämme, millaiseen tilanteeseen kunnat on ajettu ja minkälainen on kuntien rahatilanne, ja varmasti monissa kunnissa tämä otetaan yhtenä keinona lämmöllä vastaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

Nämä säästöt kerätään jälleen kerran kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta pienituloisilta ja sairailta ihmisiltä, eikä tähänkään esitykseen sisälly kunnollista vaikutusten arviointia. Arvoisa ministeri, kysynkin teiltä: miten te varmistatte, että näiden maksujen korotusten jälkeen pienituloiset ihmiset eivät jätä näitä terveyspalveluita käyttämättä kokonaan niiden hinnan vuoksi?

16.39 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä on tämänkin asian kanssa ollut kaikenlaista. Tämä on ollut julkinen 19.11. lähtien, ja odotin henkilökohtaisesti seuraavaa kyselytuntia, jolloin aina valpas oppositio tapaa tarttua sellaisiin ajankohtaisiin kysymyksiin, jotka paljon kansalaisia kiinnostavat. Nyt tässä pitää kiittää Yleisradiota siitä, että vanhan koulukunnan toimittaja on ottanut asioista selvää.

Toisekseen, miten varmistetaan se, että kenenkään lääkäriissäkäynti ei esty maksun vuoksi? Se on sitä kuntatason päätöksentekoa. Olen saanut itse kunnissa vastuussa olevilta ihmisiltä palautetta siitä, että meillä on jo nyt ihmisiä, joille — sen lisäksi, että laki määrää tai mahdollistaa maksuttomuuden — myös kunnan toimeentulotuki tai sosiaalihuollon yhteistekeminen terveydenhuollon kanssa tarkoittaa sitä, että maksuja ei peritä lainkaan.

16.40 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan, jos puhutaan näistä menoista, maksuista, mitä monilla pienituloisilla ihmisillä menee eri terveydenhuollon maksuihin, puhutaan asiakasmaksuista, lääkemaksuista, matkakorvauksista ja matkoihin liittyvistä kustannuksista, niin samalle ihmiselle voi kertyä vuositasolla hyvin paljon kustannuksia. Nykyään nämä kulukatot ovat näissä eri järjestelmissä erillisiä.

Se, mitä Vihreät on vaihtoehtobudjetissaan ehdottanut, on se, mitä myös monet porvaripuolueiden kansanedustajat ovat tuoneet esille, että olisiko oikeudenmukaisempaa, nyt kun vielä nämä maksut nousevat, että hallitus harkitsisi sitä, että olisi yhteinen kulukatto, jolloin sellaiselle henkilölle, jolla on pitkiä etäisyyksiä, lääkekustannuksia ja asiakasmaksuja, kaikkia rinnakkain, tulisi yhteinen kulukatto, jolloin ei kerry tietyille köyhille ja sairaille ihmisille liian kohtuuttomat kustannukset. Tähän toivon, että ministeri perehtyisi ja pohtisi, voisiko sellaisen tehdä. Se auttaisi niitä, joilla on kaikkein heikoin tilanne.

16.41 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Meillä on useampi maksukatto, arvoisa rouva puhemies. Meillä on olemassa tietty maksukatto, kun nämä eri järjestelmät yhdistetään. Mutta sitten toisinpäin: pitkä historia on se, että selvitystyötä yhden yhtenäisen maksukaton aikaansaamiseksi on eri hallituskausilla tehty. Toistaiseksi on päädytty siihen, että tämä meidän sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusjärjestelmämallimme on sellainen, että on riskit mennä ojasta allikkoon.

Yksittäisen ihmisen kohdalla, joka on arjessaan taloudellisesti tiukoilla, tämä on kaikki sanahelinää, mitä tässä kerron, mutta, edustaja Niinistö, tämä kuuluu agendalle tilanteessa, jossa meidän pitää miettiä, että ihmisillä on toimeentulon edellytykset myös tilanteessa, jossa on sairautta ja tarvitaan lääkkeitä.

16.42 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ennen tämän esityksen tekemistä ei ole käyty lausuntokierrosta eikä ole kunnolla arvioitu vaikutuksia palveluiden käyttöön, tuloeroihin ja terveyseroihin. Ei kuitenkaan tarvitse olla asiantuntija,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

että näkee, että nämä hallituksen kaavailemat korotukset palvelumaksuihin iskevät kaikista koviten köyhiin ja kipeisiin ihmisiin ja erityisesti vanhusväestöön. Pahimmillaan nämä maksukorotukset vähentävät matalan kynnyksen ja ennalta ehkäisevien palveluiden käyttöä ja lisäävät raskaiden ja korjaavien palveluiden käyttöä.

Haluaisinkin kysyä asianomaiselta ministeriltä: onko arvioitu, vähentävätkö nämä maksukorotukset ennalta ehkäisevien ja matalan kynnyksen palveluiden käyttöä ja lisäävätkö ne erikoissairaanhoidon, korjaavien ja hätäpalveluiden käyttöä ja tuleeko sitä kautta sitten todellisuudessa edes mitään säästöjä?

16.43 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valmisteluun on käytetty se aika, mikä käytettävissä on ollut, ja tehty parhaat mahdolliset arvioinnit. Totta kai sillä on merkitystä, että sillä hinnalla, minkä maksaa, on palvelujen kysyntää ohjaava vaikutus. Tämä on totta.

Mutta mitä tulee sitten esimerkiksi julkisuudessa olleeseen tietoon — ja kun tekin, arvoisa edustaja, kysyitte erityisesti ikääntyvän väestön osalta — niin esimerkiksi ikääntyvän väestön kotipalveluihin, kotiin vietäviin palveluihin ei puututa. Niihin maksuihin ei tule korotusta. Tässä kohtaa on pakkokin luottaa kuntapäätäjiin, kuntayhtymien päättäjiin siinä, että siellä pystytään tekemään sen kaltaisia päätöksiä, joilla ei tämä perustason avoimuuden maksujen korotus aiheuttaisi painetta erikoissairaanhoidon.

16.44 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsen, ja me olemme siellä valiokunnassa käsitelleet pitkin syksyä näitä hallituksen erilaisia säästölakeja. On käynyt usean, melkein kaikkien lakien kohdalla itse asiassa ilmi se, että asiantuntijat ovat sitä mieltä, että hallituksen esitykset lisäävät toimeentulotuen tarvetta ja toimeentulotuesta riippuvaisten ihmisten määrää. Sitä kautta hallituksen säästöt koituvat siis viime kädessä kuntien maksettaviksi, mutta mikä pahinta, köyhyystutkijathan pitävät kaikkein huonoimpana vaihtoehtona sitä, että säästetään perusturvasta, lääkekorvauksista ja niin edelleen ja pakotetaan sitten köyhät ihmiset toimeentulotuella, koska sieltä on hyvin vaikea työllistyä. Toimeentulotuki on kuin katiska, josta ihminen ei omin avuin pääse pois. Onko hallitus arvioinut ollenkaan sitä, miten te työnätte köyhiä ihmisiä tämmöiseen ahdinkoon, josta he todellakaan eivät kovin helposti enää nouse?

16.45 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Näitten asiakasmaksujen muutostenkin kohdalla on arvioitu se, ja se on todettu siellä hallituksen ratkaisun perusteluissa, että toimeentulotuen tarve tulee kasvamaan. Se on totta. Se on viimesijainen toimeentulon muoto niille ihmisille, joiden muu varallisuus ei mahdollista esimerkiksi terveydenhuollon palvelujen käyttöä.

Mutta mikä on se vedenjakaja tai mikä on se kulminaatiopiste, mitkä ovat ne asiantuntija-arviot, joihin pitää nojata? Sairastaminen on asia, joka köyhdyttää. Me yritämme nyt kuitenkin tehdä kaikessa tässä kokonaisuudessa senkaltaisia ratkaisuja, jotka esimerkiksi terveydenhuollon osalta olisivat sellaisia, että ei olisi rahapussista kiinni se palvelujen käyttö tilanteessa, jossa on tarve päästä lääkäriin tai muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Nämä ovat kipeitä ratkaisuja. Mutta toisekseen tässä kohdassa myös kuntanäkökulmasta: kuntien valtionosuuksia ei ole leikattu ensi vuodelle, mikä mahdollistaa sen, että kuntien maksupolitiikkaakin voi tätä kautta arvioida.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

16.46 **Anna-Maja Henriksson r** (vastauspuheenvuoro): Värderade fru talman! Det är faktiskt bekymmersamt att kostnaderna för vården stiger för den enskilda medborgaren. Vårdavgifterna kommer nu att kunna stiga med upp till 30 procent, självriskerna för mediciner blir större och den enskilda individen kan hamna i en mycket besvärlig situation. Därför har svenska riksdagsgruppen i sin alternativa budget fört fram det här alternativet med att regeringen borde ta fram en modell för ett gemensamt kostnadstak för mediciner.

Arvoisa puhemies! On hienoa, että myös muut puolueet ovat heränneet siihen, mitä ruotsalainen eduskuntaryhmä on ottanut esille, eli että meidän pitäisi mennä sellaiseen järjestelmään, jossa meillä olisi jonkuntyyppinen yhteinen maksukatto lääkkeille, hoitokuluille ja matkakuluille, koska nyt tällä järjestelmällä päädytään siihen, että yksittäisen kansalaisen kohdalla nämä kulut voivat nousta kohtuuttoman korkealle. Kysynkin nyt ministeriltä, että oliko teillä nyt halu tehdä uudistus siinä yhteydessä, kun nyt sote-uudistusta myös valmistellaan — myös tässä suhteessa, että päästäisiin tässä asiassa eteenpäin.

16.47 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Henriksson kysymyksellään vastasi minunkin puolestani ainakin osan vastausta. Tämä meidän sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusmallimme on hankala siksi, että on monta väylää, jota kautta raha tulee niihin palveluihin, joita sosiaali- ja terveyspalveluissa käytetään. Ja ainakin toivon kipinä siihen suuntaan, että maksukattojen yhdistämisasiassa voitaisiin edetä, tulee sitä kautta, että me saamme sellaisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusmallin, jossa on se kokonaisvastuu ja se kokonaishallinta. Yksi rahapussi, yksi päätöksentekijä mahdollistaa myös ainakin helpommin tämän maksukattojen yhtenäistämisen.

Puhemies Maria Lohela: Viimeinen kysymys tähän aiheeseen, edustaja Kiljunen.

16.48 **Anneli Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus toimii hyvin kylmällä kädellä. Jos ihminen sairastuu, on todellista totta, että kaikilla ihmisillä ei ole varaa hankkia kaikkia sosiaali- ja terveyspalveluita, joita he tarvitsevat. Nyt hallitus korottaa lääke- ja matkakorvausten omavastuita, sekä samalla hallitus on korottanut sosiaali- ja terveyspalvelumaksuja historiallisesti kaikkein eniten, enemmän kuin mikään hallitus Suomessa tähän mennessä. Jos ihminen tarvitsee apua esimerkiksi liikkumisessa ja hänen pitää lähteä sairaalaan, niin tämä sairaalakäynti maksaa hänelle yli 90 euroa ja tämän lisäksi hänen pitää vielä maksaa lääkekustannukset, ja kun lääkekustannuksetkin nousevat, niin nämä käynnit ovat monelle ihmiselle täysin mahdottomia.

Arvoisa pääministeri, sosialidemokraattien vaihtoehdossa me emme ole kohdistaneet säästöjä kaikkein pienituloisimmille ja sairaille, vaikka meidän budjettiesityksemme ja vaihtoehtomme on tasapainossa. Oletteko todellakin sitä mieltä, ettei näitä vaihtoehtoja olisi, ettei hallituksen tarvitsisi säästää (Puhemies koputtaa) kaikkein pienituloisimmilta ja sairailta ihmisiltä?

16.49 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosialidemokraattien vaihtoehtobudjetissa näitä säästöjen paikkauksia tai säästämättä jättämistä rahoitetaan tyhjentämällä Sitraa ja Suomen Pankkia. (Hälinää — Eduskunnasta: Ei!) Tämä ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

voi olla se keino. Pitää löytyä kestävä tapa rahoittaa suomalainen hyvinvointiyhteiskunta ja sen palvelut. Kyllä SDP:n varjobudjetissa on nämä kaksi keinoa sisällä.

Puhemies Maria Lohela: Nyt myönnän puheenvuoron valtiovarainministeri Stubbille, ja sen jälkeen jatkamme kysymyksiä.

16.50 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoiset edustajat! Viime viikolla kyselytunnilla, tällä foorumilla, tein virheen, kun puhuin hallintarekisterin lausunnoista. Haluan teidän edessänne pyytää tätä virhettä nöyrästi anteeksi. Olen ollut ministerinä kahdeksan vuotta ja olen hyvin tietoinen siitä, että ministerin pitää olla kaikkien lukujensa kanssa erittäin tarkka. Haluan samalla vakuuttaa teille, että virheeni ei missään nimessä ollut harkittu vaan se oli pikemminkin harkitsematon. Pahoittelen sitä. Anteeksi.

Puhemies Maria Lohela: Arvoiset edustajat, mikäli on halua jatkaa tätä äskeistä keskustelua näistä asiakasmaksuista, niin voimme tehdä sen nyt.

16.51 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pidän tätä ministeri Stubbin ilmoitusta hyvin tärkeänä ja arvostan sitä, että hän on valmis tällä foorumilla toteamaan, että viikko sitten annettu informaatio oli virheellinen. On tärkeätä, että kaikki me omissa toimissamme lähdemme siitä, että kerromme asiat niin kuin ne meidän parhaan tietomme mukaan kulloinkin ovat ja aivan erityisesti että täällä voi luottaa siihen, että kun ministeri sanoo jotakin oman hallinnonalansa asioista, niin se vastaa sitä parasta tietoa, joka Suomessa on olemassa.

Sitten tullaan toiseen asiaan, joka on tämä pääministeri Sipilän ilmoitus SDP:n vaihtoehtobudjetista. Eihän tämä nyt niin voi mennä, että täällä viikosta toiseen kerrotaan asiaa niin kuin se ei ole. SDP käyttää samaa ajatusta, joka teillä, arvoisa pääministeri, oli: taseet töihin. Kun me olemme valmiit katsomaan myös Sitraa ja ottamaan sen tasetta työllistäviin tarkoituksiin, niin se on kertaluontoisia menoja työllisyyden hyväksi. Emme me sillä rahoita suinkaan sitä, että näitä epäoikeudenmukaisia säästöjä tänne asiakasmaksujen korotuksiin ei tehdä. Sen me rahoitamme pysyvillä tuloilla, niin kuin olemme esittäneet esimerkiksi finanssisektorin osalta. Toivonkin, että tästä päästäisiin puhumaan kunnolla, eikä niin, että ministeri aina viimeksi esittää puheenvuoron, jossa on väärä tieto opposition esityksistä.

16.52 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä meidän kaikkien tavoitteena on se, että meidän ei tarvitsisi tehdä säästöjä vaan että me pääsisimme siihen tilanteeseen, että Suomen valtion ja julkinen talous on kestäväällä pohjalla. Se tulee kestäväälle pohjalle vain sitä kautta, että suomalaisen työn kilpailukyky palautetaan, pääsemme talouskasvuun, sitä kautta työllisyys pienenee, ja tämä on se oikea, terve tie.

Se, miten pannaan tasetta töihin: 350 miljoonaa, jos muistan nyt oikein, oli SDP:n vaihtoehtobudjetissa Sitran pääoman palauttaminen. Sitralla nämä pääomat ovat käytössä, niitä käytetään esimerkiksi pääomittamaan pieniä, kasvavia yrityksiä. En ottaisi kyllä sieltä niitä pääomia tekemään tänne töitä. Toinen paikka oli Suomen Pankki, ja olisi kyllä kertaluontoinen toimenpide, jos otetaan 60 miljoonaa sieltä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

16.54 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä nyt menee pääministerin vastauksissa asiat sekaisin. Niin kuin tässä on nyt todettu vahvasti ja todettiin myöskin vaihtoehtobudjetin esittelyssä, meillä on kertaluontoisia tuloja ja kertaluontoisia menoja ja niitä käytetään tase töihin -mallilla, sillä tavalla, että saadaan luotua uusia työpaikkoja. Äsken esititte väitteen, että meidän kertaluontoiset tulot ovat käytettävissä pysyvien menojen paikkaukseen. Se ei pidä paikkaansa, ei kerta kaikkiaan pidä paikkaansa, pääministeri. Toivon, että täällä voitaisiin keskustella pitempään niistä vaihtoehtobudjeteista tavalla, jossa avattaisiin puolin ja toisin sitä, mitä... Tuo oli ihan oikea kommentti, mitä äsken totesitte, että ei ole teidän mielestänne järkevää käyttää Sitran rahoja tämmöisiin kertaluonteisiin menoihin. Se on ihan oikea kommentti, mutta se, että väitätte toista kuin mitä me olemme itse molemmissa vaihtoehtoissa tehneet, niin se ei pidä paikkaansa, ei ole hyvä vaihtoehto.

Puhemies Maria Lohela: Ei taitanut löytyä kysymystä.

16.55 **Matti Vanhanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Politiikka on laji, jossa välillä tulee kaikenlaista eteen ja ministeri joutuu välillä rajuun helteeseen. Mutta minusta on erittäin hyvä nähdä, että meillä on valtiovarainministeri, jolla erittäin vaikeassa kokonaistilanteessa akku riittää. Haluan vain ilmoittaa sen, että keskustan eduskuntaryhmä tukee täysin yksimielisesti ministeriä hänen vastuunalaisessa työssään.

Itse asiassa minulla ei tähän palvelumaksuihin ollutkaan kysymystä, mutta totean sen, että kun sosialidemokraatit varjobudjetissaan leikkaavat puolet Sitran pääomasta ja väittävät, että siitä voidaan leikata, koska se on turhan suuri, niin te unohdatte sen, että Sitralla ei muita tuloja ole. Se rahoittaa koko toimintansa pääomasta tulevilla tuloilla, ja leikatessanne puolet sen pääomasta leikkaatte puolet Sitran, tämän t&k-toimintaa tukevan yhteisön, tuloista. — Ei ollut kysymystä.

Puhemies Maria Lohela: Useammassa edellisessä puheenvuorossakaan ei ole puhuttu enää alkuperäisestä kysymyksestä, mutta täällä on ollut hirvittävän suuria toiveita käsitellä tätä asiaa, joka on montaa henkilöä vaivannut niin kovasti, niin nyt se on käsitelty, toivotavasti lopullisesti. Oliko kysymyksiä asiakasmaksuista?

16.56 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan kyllä todeta edelleen, että se, mihin käytämme Sitran tuloja, (Hälinää) on esimerkiksi se, että korjaamme lapsille homekouluja, korjaamme niitä kirjastoja, (Puhemies: Viitanen!) ja tämä on hyvin järkevää toimintaa.

Puhemies! Mennäkseni tähän asiakasmaksuteemaan.

Puhemies Maria Lohela: Asiakasmaksut, nyt se kysymys.

Kyllä, nimenomaisesti. — Tekemällä vaihtoehdon, jossa luomme työpaikkoja tässä ja nyt, luomme työllisyyttä ja kasvua, voimme toimia niin, että aina ei tarvitse ottaa siltä pienimmältä ja heikoimmalta, mitä hallitus nyt tekee.

Arvoisa puhemies ja arvoisat pääministeri ja valtiovarainministeri! Ettekö katso, että esimerkiksi laajentamalla veropohjaa niin, että aliverotettu finanssisektori osallistuisi tal-koisiin enemmän, voisimme tehdä niin, ettei aina tarvitsisi sanoa, että silloin rahat on lop-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

pu, kun pitää tukea työtöntä, eläkkeensaajaa, lapsiperhettä. Te olette leikkaamassa, ja asiakasmaksujen korotukset esimerkiksi eläkkeensaajille ovat todella kova isku. Voisitteko harkita näitä opposition esittämiä viisaita vaihtoehtoja?

Puhemies Maria Lohela: Löysikö ministeri Rehula asiakasmaksukysymystä?

16.57 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aina voi harkita. Mutta nyt ollaan tilanteessa, arvoisa rouva puhemies, missä hallitus on 19. päivä marraskuuta tehnyt asetus päätöksen, jossa — ja edustaja Kiljusen kysymykseen liittyen haluan nyt todeta tämän — me olemme linjanneet sen enimmäismäärän, jota maksua voi periä. Enimmäismäärän, jota maksua voi periä. Tiedän, että kuntakentällä päätökset, lopulliset päätökset, ovat tämän maksimin mukaisia. Mutta tiedän senkin, että meillä on useita kaupunkeja ja kuntia, jotka käyttävät harkintaa siinä, että peritäänkö maksuja tai minkä suuruisina ja keneltä peritään. Näin on tarkoitus ollut, ja näin on tarkoitus olla jatkossakin. Se on tämän terveydenhuollon asiakasmaksulain, jonka pohjalta tämä asetus on laadittu, sekä kirjain että henki.

Puhemies Maria Lohela: Ja viimeinen kysymys aiheesta, toivon.

16.58 Antero Laukkanen kd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kristillis-demokraattisessa ryhmässä on voimakas anteeksi antamisen kulttuuri, ja toivotamme menestystä ministeri Stubbille.

Nyt siihen kysymykseen.

Tämä asiakasmaksun korotus on poikkeuksellisen suuri, ja se toteutetaan ikään kuin ohi tускаistaa pitkin ilman lausuntokierroksia ja arviointeja. Kysyn: onko tästä tulossa tämän hallituksen uusi käytäntö, toteuttaa leikkauksia ilman asianmukaista käsittelyä? Kysyisin ministeriltä: eikö teitä huoleta, että lääkäriin menoa lykätään viimeiseen asti ja että tarvitaan vaativampaa ja kalliimpaa hoitoa kuin silloin, jos vaiva olisi hoidettu heti?

Tätä ennen hallitus on jo päättänyt merkittävistä korotuksista sairauskulujen omavastuuosuuksiin. Näyttää siltä, että heikot ja sairaat saavat kantaa kohtuuttoman suuren taakan näissä talkoissa. Kysyn: Miksi toimitaan tällaisella kiireellä ja aikataululla, kun sote-uudistusta tehdään parhaillaan? Eikö hallitus usko, että sote-uudistuksella saadaan riittävästi säästöjä aikaan, kun palvelumaksuihin esitetään näin rajuja korotuksia?

16.59 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Toisen kerran totean sen, että tämä muutos on valmisteltu yksi yhteen viime vaalikaudella tehdyn muutoksen prosessin kaltaisena. Onko se sitten ollut oikea vai väärä? Sen voi jokainen tykönään arvioida. Olisiko nyt voinut tehdä paremmin? Varmaan olisi. Mutta historia on se, että tästä löytyy vastaavasta tilanteesta samanlainen malli.

Toisekseen, onko aikaa odottaa? Hallitusohjelmassa on sitouduttu tiettyyn talouden tasapainottamiseen niin, että valtiontaloudessa tässä tapauksessa kuntatalouden näkökulmasta kuntien tuloja on tarkoitus tätä kautta korottaa 150 miljoonalla eurolla. Valmistelun aikana päädyttiin siihen, että tehdään muutos tasamaksuihin niin, että maksukattoon ei kuitenkaan kosketa. Maksukatto pysyy ennallaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 75/2015 vp

Kyselytunti päättyi.